

Sygn. akt IV KO 56/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 września 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **A. F.**

oskarżonej z art. 231 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 26 września 2018 r.

wniosku Sądu Rejonowego w O.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w M.

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w J. wpłynął akt oskarżenia przeciwko A. F., byłej kierownicze sekretariatu Wydziału Karnego w tym Sądzie, której zarzucono czyny z art. 231 § 1 k.k. i in. Wobec wyłączenia od udziału w sprawie sędziów Sądu Rejonowego w J., Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 26 września 2017 r. na podstawie art. 43 k.p.k. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w B. Sędziowie tego Sądu także zostali wyłączeni od udziału w sprawie, a Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 22 maja 2018 r. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w O.

Tenże Sąd postanowieniem z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt II K [...], na podstawie art. 37 k.p.k. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wskazał, że od dłuższego czasu sprawa jest znana sędziom orzekającym w okręgu tego Sądu, spotykającym się na

gruncie prywatnym i zawodowym (udział w naradach i szkoleniach) oraz szeroko komentowana. W kontekście wyjaśnień oskarżonej dla właściwego wyjaśnienia sprawy konieczne jest przesłuchanie, a następnie ocena wiarygodności wskazanych jako świadkowie sędziów Sądu Rejonowego w J. Byłoby to jednak utrudnione, wręcz niemożliwe w sytuacji powiązań koleżeńskich i towarzyskich sędziów. Te okoliczności skutkować mogą powstaniem, nie tylko u stron postępowania, przekonania o ograniczeniu swobody orzekania w sądzie wskazanym jako właściwy przez sąd wyższego rzędu, a także o braku obiektywizmu osób z tej samej grupy zawodowej pełniących urząd w tym samym okręgu sądowym. Dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga zatem, aby sprawę rozpoznał inny sąd równorzędny, lecz spoza obszaru właściwości Sądu Okręgowego w K. Będzie to miało wpływ nie tylko na swobodę orzekania, ale też stworzy przekonanie, w szczególności u oskarżonej, że przedmiotowa sprawa zostanie rozpoznana w sposób obiektywny, bezstronny i sprawiedliwy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Rejonowego w O. zasługuje na uwzględnienie. Chociaż decyzja podjęta w trybie art. 37 k.p.k. w zasadzie nie powinna zmierzać do skorygowania orzeczenia wydanego przez sąd wyższego rzędu na podstawie art. 43 k.p.k., zaś przedmiotowy wniosek może być potraktowany jako w istocie zmierzający do zmiany postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 22 maja 2018 r., który dysponując oświadczeniami sędziów Sądu Rejonowego w B. wiedział o relacjach prywatnych i zawodowych łączących sędziów okręgu [...], jednak nie przekazał sprawy do rozpoznania sądowi położonemu w innym okręgu (nie wyklucza tego art. 43 k.p.k.), to wypada uznać, że argumenty zawarte w rozpatrywanym wystąpieniu są przekonujące. W toku postępowania sądowego konieczne będzie przesłuchanie sędziów Sądu Rejonowego w J. i dokonanie oceny ich zeznań, co w przypadku powiązanego z nimi wspomnianymi relacjami (nie ma podstaw, by je negować) wyznaczonego do rozpoznania sprawy sędziego Sądu Rejonowego w O. rzeczywiście mogłoby rzutować na swobodę jego orzekania. Wypada przyjąć, że ocena zeznań sędziów będzie rzutowała na rozstrzygnięcie tym bardziej, że w toku postępowania przygotowawczego oskarżona nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów i nie jest wykluczone, że stanowisko to

podtrzyma na rozprawie. Trzeba też uwzględnić, że okoliczności mogące rzutować na swobodę orzekania sędziów zapewne znane są oskarżonej, posiadającej znaczny staż pracy w sądownictwie, ale też innym osobom, która to okoliczność przemawia za postąpieniem po myśli art. 37 k.p.k. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2003 r., IV KO 10/03).

Dobro wymiaru sprawiedliwości polega też na niedopuszczeniu do dalszej zwłoki w rozpoznaniu sprawy, w której akt oskarżenia wpłynął do właściwego sądu 3 lipca 2017 r. Biorąc pod uwagę treść rozpatrywanego postanowienia Sądu Rejonowego w O. oraz stanowisko sędziów sądów, w których sprawa wcześniej pozostawała i wydawane dotychczas orzeczenia wypada uznać, że zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, iż nieuwzględnienie przedmiotowego wniosku będzie skutkowało wystąpieniami także sędziów Sądu Rejonowego w O. o wyłączenie ich od rozpoznania sprawy, a w efekcie konieczność wydania przez sąd wyższego rzędu kolejnego postanowienia w trybie art. 43 k.p.k. Jest oczywiste, że w takim wypadku widoczna już przewlekłość postępowania w sprawie zaznaczyłaby się w jeszcze większym stopniu.

Mając powyższe na uwadze, jak też wzgląd na ekonomię procesu, Sąd Najwyższy uznał za słuszne przekazać sprawę do rozpoznania nieodległemu od sądu miejscowo właściwego, jednak położonemu poza okręgiem Sądu Okręgowego w K., Sądowi Rejonowemu w M.